

Kufiske dirhemer fremkommet i Danmark efter 1938

Af *Anne Kromann*

Eftersom der ikke findes nogen detaljeret publikation af samtlige kufiske møntfund i Danmark, må denne artikel betragtes som et supplement til den fundliste, der på Georg Galsters foranledning blev trykt i Østrups katalog fra 1938 og til Skovmands skattefundspublikation fra 1942. Det drejer sig altså om materiale fra ca. 50 år.

De nye fund er ordnet geografisk landsdel for landsdel og kronologisk indenfor hvert fundområde. Indholdsmæssigt svarer de stort set til hovedmassen af de tidligere fund. Det vil sige at mønterne er præget fra 8. til 10. årh. fortrinsvis under abbaside- og samanidedynastierne og med en stærk overvægt på samaniderne. Der er dog også en enkelt tidlig repræsentant for de vestlige omajader, som ellers er temmelig sjældne i danske fund.

Som det kunne forventes, er der stor forskel på mønternes bevaringstilstand, men fælles for de fleste er, at de enten er perforerede eller forsynet med pånittede øskener. Øskenerne er af grov og simpel forarbejdning sammenlignet med f.eks. de øskener, der er sat på romerske guldmønter fra Danmarks jord. Men de er ikke uden interessante træk; således har en abbasidedirhem fra 777 fået pånittet en øsken, der er forarbejdet af en langt senere angelsaksisk penny.

Ligesom i de tidligere fund er der mange fragmen-

ter, såvel rå afbrudte som fint tilklippede i regelmæssige halve eller kvarte stykker. Kirsten Bendixen har fremsat den teori, at dirhemerne på et vist tidspunkt cirkulerede som mønter i Norden og at de tilklippede fragmenter fungerede som skillemønt. Det faktum, at de regelmæssige halve og kvarte stykker først og fremmest optræder i de seneste fundkontekster, samt at kun en af mønterne i det rene samanidefund fra Stengade er perforeret, kunne også tyde i retning af, at vore landsmænd fik et mere åbent blik for mønters anvendelsesmuligheder i den sidste ende af importperioden.

De fleste af mønterne er bestemt af Georg Galster, som med ildhu påtog sig denne opgave til langt ind i sit otium. I de yngre år havde han faktisk skaffet sig et vist kendskab til det arabiske sprog, men han hævdede alligevel altid, at han bestemte mønterne efter noget han kaldte »fluebensmetoden«. I de tilfælde, hvor fluebenene nægtede at afgive ham deres budskab, plejede han at hente velvillig assistance hos eksperten Ulla Linder Welin på den anden side af Sundet. I de senere år har det været Helen Brown fra Oxford og Bengt Hovén fra Stockholm, der måtte træde til, når en uløselig kufisk gåde meldte sig fra Danmarks undergrund.

Hvis man i øvrigt sammenligner det her fremstillede materiale med fundene fra det halve århundrede,

der gik forud for 1938, må man konstatere, at den seneste fundhøst er temmelig beskedent – knap 80 mønter mod ca. 500 fra årene mellem 1888 og 1938, og så har vi endda ikke medregnet Terslev fundets 1708 stk.! I nogle af fundene f.eks. nr. 6 og 11 indgår der såvel arabiske dirhemer som større mængder europæiske middelaldermønter, men blandt de rent arabiske

er Stengadegravpladsens 15 dirhemer det mest omfattende.

Statistisk set kan der således ikke være længe til at spaden eller ploven atter støder på en af de helt store kufiske møntskatte; og i så tilfælde må vi glæde os over, at der er håb om fortsat velvillig støtte fra den anden side af Sundet.

	4. Ø. Haine	6. Pilhus	7. Lindholm	Øvrige Jyll.	11. Hågerup	12. Nordenbrog.	13. Stengade	14. Gudme	Øvrige Fyn	19. Kalmerg.	Øvrige Sjæ.	22. Poulsker	23. »Bornholm«.	I alt
<i>Omajaderne i Spanien</i> Hakam I (180-207)	1													1
<i>Abbasiderne</i> Al Mansur (137-58)	1												1	2
Al-Mahdi (158-69)	1			1			1		1	2	1			7
Al-Rashid (170-93)	4			2	1				1		2			10
Al-Amin (193-98)										1				1
Al-Mamun (198-218)				1						1				2
Al-Muttawakkil (232-47)							1							1
Ubestedte abbasider								1	1					2
<i>Samaniderne</i> Ismail ibn Ahmed (279-85)			1				2						2	5
Ahmed ibn Ismail (295-301)		1				2	2						3	8
Nasr ibn Ahmed (301-33)		2					10	2			1		1	16
Ubestedte samanider		4				3		2						9
<i>Tahiriderne?</i>											1			1
<i>Østlige dynastier?</i>			4											4
<i>Ubestedte</i>				1										1
<i>Blanketter</i>						2	1							3
Europæiske		x			x							x		
Kufiske i alt	7	8	5	5	1	7	15	7	2	3	6	1	7	73

Oversigt over fundenes placering og fordeling på regenter. Årstal efter islamisk tidsregning.

Jylland

1. Børglum sogn og herred, Nordjyllands amt

Abbasiderne

Al-Mahdi (158-69 e.H., 775-85 e.Kr.), Bagdad 161 e.H., 777 e.Kr. (2). Cf. Ø 255. 2.92 g, perforeret. En bid af mønten brækkede af, da finderen i sin tid prøvede den med en knibtang. Over møntstedet sidder en øsken dannet af en ituklippet angelsaksisk penning af Æthelred II's type D (977-1003).

F.P. 2030. Fundet 1941 af medhjælper Niels Juul på en pløjemark ca. 10 m nordvest for den hellige kilde ved landevejen nord for Børglum kloster.

2. Ulstrup, Rønge, Sønder Vinge sogn, Middelsom herred, Viborg amt

Abbasiderne

Harun al-Rashid (170-93 e.H., 786-809 e.Kr.) og tronfølgeren al-Mamun, Balch 187 e.H., 803 e.Kr. Cf. Ø 380 a 2.63 g, perforeret (3).

F.P. 2234. Fundet 1949 af lærer Søren Petersen på en grusdyngge lige ved Gudenåen øst for Kellinghøl voldsted i et åsving, der af gamle fiskere kaldtes Ødum teglværk. Dyngen blev lagt af en sandpumper, da åen nogle år før blev uddybet.

3. Grenå? Århus amt

Abbasiderne

Harun al-Rashid (170-93 e.H., 786-809 e.Kr.), Bagdad 188 e.H., 804 e.Kr. (4). Cf. Ö 418. 2.61 g.

F.P. 3358. Fundet »rimeligvis i Grenå.« Finderen anonym. Foto indsendt til Den kgl. Mønt og Medaillesamling i 1975 af assurandør Knud-Erik Ommestrup.

4. Østerhalne Enge, Vadum sogn, Kjær herred, Nordjyllands amt

1 sasanidedrachme, 6 dirhemer fra abbasiderne (5).

Sasaniderne

1. Chosroes II (590-628 e.Kr.) Cf. Göbl 214? 2.26 g, perforeret, defekt.

Abbasiderne

2. Al-Mansur (137-58 e.H., 754-75 e.Kr. Bagdad 158 e.H., 774 e.Kr. Cf. Ø 225. 2.89 g, øsken.

3. Al-Mahdi (158-69 e.H., 775-85 e.Kr.), møntsted bortskåret. 1.47 g, perforeret, defekt.

4. Harun al-Rashid (170-93 e.H., 786-809 e.Kr.), Bagdad 170 e.H.? 786 e.Kr.? 1.74 g, perforeret og defekt, med afbrudt øsken.

5. Harun al Rashid og tronfølgeren al-Amin, Bagdad 183 e.H.?, 799 e.Kr.? 2.38 g. perforeret, defekt.

6. Harun al Rashid, Bagdad 185 e.H., 801 e.Kr. Cf. Ø 376. 2.48 g, perforeret.

7. Harun al Rashid, Balch? årstallet bortskåret. 1.57 g, defekt.

De spanske omajader

8. Hakam I (180-207 e.H., 786-822 e.Kr.), al-Andalus 193 e.H., 808 e.Kr. cf. Ø 2176. 2.10 g, perforeret.

F.P. 2343. Fundet 1887 sammen med andre genstande af husmand Anders Nielsen ved gravning i Østerhalne Enge nær Limfjorden. Forevist 1952 af Nationalmuseets 1. afd.

5. Sønder Kongerslev sogn, Helligum herred, Nordjyllands amt

Abbasiderne

Al Mamun (198-218 e.H. 813-33 e.Kr.), Isphahan 200 e.H., 815 e.Kr. Cf. Ø 418. 2.61 g.

F.P. 4173. Fundet 1984 med metaldetektor af Jørgen Jensen, Storvorde, på et markområde nær Kongerslev vandværk syd for landevejen mellem Kongerslev og Kondrup.

6. *Pilhus, Grågårde, Grove sogn, Ginding herred, Ringkøbing amt*

Samaniderne 8 brudstykker af dirhemer (6).

1. Ahmed ihn Ismail (295-301 e.H., 908-13 e.Kr.), kalif al-Muqtadir, møntsted bortskåret, 29x e.H., 908-11 e.Kr. o. 74 g.

2. Nasr ibn Ahmed (301-31 e.H., 913-42 e.Kr.), kalif al-Muqtadir, dato og møntsted bortskåret. 0.40 g.

3. Nasr ibn Ahmed (kun -d læseligt). 0,48 g.

○ 4. Fyrste og dato bortskåret, præget i Samarkand? (kun -kand læseligt). 0.33 g.

○ 5-8. Uden fyrste, møntsted og dato. 0.36 g. 0.35 g. 0.13 g. 0.07 g.

F.P. 1990. Fundet 1939 af gårdejer Peter Jensen i en tørv opgravet på Matr. nr. 3 b Grågårde. Sammen med de arabiske dirhemer fandtes 81 danske og tyske vikingetidsmønter eller brudstykker af mønter samt en del sølvstænger. Et tilsvarende fund blev gjort i 1887 på nabogrunden Matr. nr. 1 Grove.

7. *Lindholm Høje, Lindholm sogn, Kjær herred, Nordjyllands amt*

5 arabiske dirhemer eller brudstykker af samme (7).
Samaniderne

○ 1. Ismail ibn Ahmed (279-95 e. H., 892-908 e.Kr.), kalif al-Mutadid, al Shash 287 e.H., 900 e.Kr. (14).

Østligt dynasti? fyrstenavn og møntsteder bortskårne.

2. (3)4x e.H., 951-61 e.Kr., defekt. (15).

3. Ca. 275-330 e.H., 888-941 e.Kr. halv. (16).

4. 33x e.H., 941-50 e.Kr. halv. (17).

5. 3xx e.H. 912-1012 e.Kr., kvart. (18).

F.P. 2410. Fundet 1954 ved Aalborg Historiske Museums undersøgelser af vikingetidsbygden Lindholm Høje. Mønterne lå på bunden af en grav.

○ 8. *Ribe, Ribe amt*

Arabisk Dirhem, stærkt korroderet og uden spor af indskrift. 1.32 g., (efter stabilisering).

F.P. 3727. Fundet i forbindelse med »Ribe Projektets« udgravninger af det gamle Ribe 1973-75. (Cf. Kirsten Bendixen, Sceattas and other Coin Finds, *Ribe Excavations*, Esbjerg 1981 p. 97,34.

Fyn

9. *Gudme sogn og herred, Fyns amt*

Abbasiderne

Fyrstenavn og dato bortskåret, Bagdad ca. 150-65 e.H., 767-81 e.Kr. 1.65 g. FSMx1, defekt (8).

F.P. 4174. Fundet 1984 under recognoscering med metaldetektor foretaget af Fyns Stiftsmuseum og Nationalmuseets 1. afd. ved linjeføringen til den kommende gasledning. Mønten lå i et jordstykke forpagtet af Karl Jørgensen, Sognevej 9, Gudme.

○ 10. *Herslev Lindelse sogn, Sønder herred, Langeland, Fyns amt*

Abbasiderne

Harun al-Rashid (170-93 e.H., 786-809 e.Kr.) og tronfølger al-Amin, Marw 185 e.H., 801 e.Kr. Cf. Ø 374. (9), 2.69 g.

F.P. 2417. Fundet 1954 på hestehandler Jensens mark, Matr. nr 4 c Herslev.

○ 11. *Hågerup, Brahetrolleborg sogn, Salling herred, Fyns amt*

Abbasiderne

Harun al-Rashid (170-93 e.H., 786-809 e.Kr.) og tronfølger al-Mamun, Balch 185 e.H., 801 e.Kr. Cf. Ø 380 (10).

F.P. 2113. Fundet 1943 af forkarlen Kaj Arne Frede-

riksen under pløjning på en mark kaldet Storkemosen Matr. nr. 10 a af Hågerup. Sammen med den arabiske mønt fandtes 1309 hele middelaldermønter, 68 halve og 39 brudstykker, hovedsagelig danske, angelsaksiske og tyske, samt nogle smykker. Den arabiske mønt er fundets ældste, mens de yngste er fra 1050'erne.

12. Nordenbrogård, Magleby sogn, Sønder herred, Langeland, Fyns amt

7 arabiske dirhemer eller brudstykker af samme (11). Samaniderne

Ahmed ibn Ismail (295-301 e.H., 892-908 e.Kr.).

1. Al-Shash 299 e.H., 911 e.Kr. Cf. Ø 879. 3.69 g.
2. Møntsted bortskåret 29x e.H., 892-906 e.Kr. 1.52 g, halv.

Fragmenter uden fyrstenavn, møntsted eller dato.

3. Ca. 296-320 e.H., 908-32 e.Kr. 0.73 g.
- 4-7. Ubestemmelige fragmenter, hvoraf 2 blindmønter 0.12, 0.43, 0.45 og 0.85 g.

F.P. 3870. Fundet 1982 under Langelands Museums udgravninger af vikingetidsgravpladsen ved Nordenbrogård. Mønterne lå i resterne af en opløst læderpung sammen med fragmentet af en byzantinsk sølv-mønt (12) i grav B ved venstre hofte af et kvindeskelet.

○ *13. Stengade, Tullebølle sogn, Nørre herred, Fyns amt*

15 dirhemer fra samanidedynastiet (13).

Ismail ibn Ahmed (279-95 e.H., 892-908 e.Kr.), Kalif al-Muktafi.

1. Samarkand, 293 e.H., 905 e.Kr. Cf. Ø 828. 2.05 g.
 2. Al-Shash 294 e.H., 906 e.Kr. Cf. Ø 839. 2.98 g.
- Ahmed ibn Ismail (295-301 e.H., 908-13 e.Kr.), kalif al-Muqtadir.
3. Samarkand 297 e.H., 909 e.Kr. Cf. Ø. 860. 2.63 g.
 4. Al-Shash 301 e.H., 913. E.Kr. Cf. Ø 900. 1.50 g, halv.

Nasr ibn Ahmed (301-31 e.H., 913-42 e.Kr.), kalif al-Muqtadir.

5. Samarkand 307 e.H., 919 e.Kr. Cf. Ø 942. 2.67 g., beskåret.

6. Al-Shash 309 e.H., 921 e.Kr. Cf. Ø 957. 1.31 halv.

7. Samarkand? 311 e.H., 923 e.Kr. Cf. Ø 964. 0.92 g, fragment.

8. Samarkand 312 e.H., 924 e.Kr. Ø mangler. 1.42 g, halv.

9. Al-Shash 312 e.H., 924 e.Kr. Cf. Ø 972. 2.95 g.

10. Andarabah 314 e.H., 926 e.Kr. Cf. Ø 979. 2.96 g.

11. Samarkand 315 e.H., 927 e.Kr. Cf. Ø 987. 2.58 g, perforeret.

12. Møntsted bortskåret, 317 e.H. 929 e.Kr. Cf. Ø 996. 1.14 g 1/3.

13. Al-Shash 318 e.H., 930 e.Kr. Cf. Ø 1006a. 3.13 g.

14. Samarkand 320 e.H., 932 e.Kr. Cf. Ø 1012. 1.71 g, halv. Upræget møntblanket?

15. 2.26 g. 2/3.

F.P. 3263. Fundet 1974 under Langelands Museums udgravninger af en vikingetidsgravplads i Stengade. Mønterne lå i grav CC samlet i en lille tut af stof eller skind og anbragt under hagen på et mandsskelet. Cf. Anne Kromann Stengadegravpladsens mønter, *Meddelelser fra Langelands Museum*, 1976 p. 192-99.

14. Gudme, Gudme sogn og herred, Fyns amt. (Gudme II)

7 arabiske dirhemer eller brudstykker af samme: 3 fra abbasidedynastiet, 4 fra samanidedynastiet (14).

Abbasiderne

1. Al-Mahdi (158-69 e.H., 775-85 e.Kr.), Bashra ca. 165 e.H., 781 e.Kr. Cf. Thornberg II p. 11,18. 1.24 g, defekt og itu. F.P. 3875.

2. Al-Muttawakkil (232-47 e.H., 847-61 e.Kr.), møntsted mangler, ca. 239/7 e.H., 854/52 e.Kr. 2.87 g, perforeret F.P. 3967. FSM × 200.

1

2

4,2

4,3

4,4

4,5

4,6

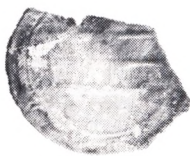
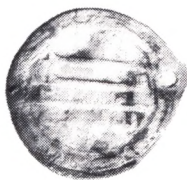
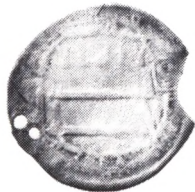
4,7

4,8

5

6,1

6,2

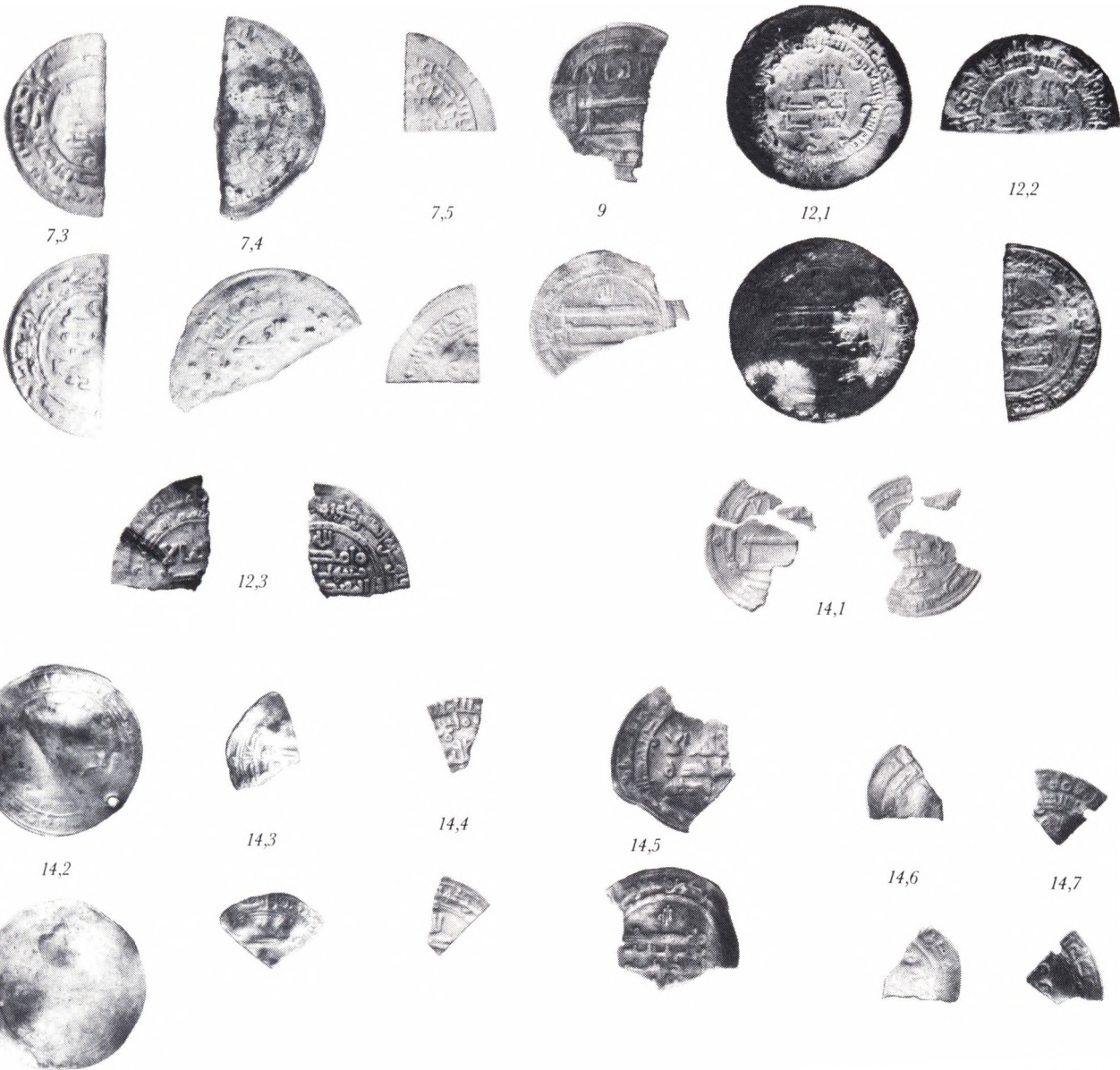
6,3

7,2

Табл. 1. 1:1.

Табле 2. 1:1.

15

16

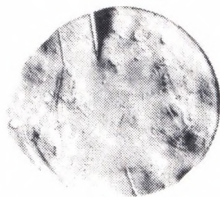
17

18

19,2

19,3

20

21

23,1

23,2

23,3

23,4

23,5

Table 3. 1:1.

3. Fyrstenavn, møntsted og dato mangler, præget ca. 193-318 e.H., 809-930 e.Kr. 0.65 g, fragment. F.P. 4041. FSM × 254.

Samaniderne

4. Fyrstenavn, møntsted og dato mangler, præget ca. 279-99 e.H., 892-912 e.Kr. 0.29 g, fragment. F.P. 4041. FSM × 455.

5. Nasr ibn Ahmed (301-31 e.H., 913-42 e.Kr.), møntsted og dato mangler. 1.54 g, fragment. F.P. 3875.

6. Nasr ibn Ahmed, møntsted og dato mangler. 0.61 g fragment. F.P. 3950 FSM × 175.

Samaniderne eller efterprægning

7. Fyrstenavn, møntsted og dato mangler. 0.33 g, fragment. F.P. 3967. FSM 228.

Fundet 1982-83 af amatørarkæologerne Johnny Hansen og Flemming Lyth, der i samarbejde med Fyns Stiftsmuseum har undersøgt Tangegårdens jorde med metaldetektor. På området, der har fået betegnelsen Gudme II er gjort adskillige andre fund fra romersk jernalder og vikingetid bl.a. romerske mønter og en sceatta (15).

Sjælland, Møn og Lolland-Falster

15. Råbylille, *Elmelunde sogn, Mønbo herred, Storstrøms amt*
Abbasiderne (16)

Al Mahdi (158-69 e.H., 775-85 e.Kr.), al Abba-siyya. 161 e.H., 778 e.Kr. Cf. Thornberg II,85. 2.70 g, perforeret.

F.P. 4046. Fundet 1984 af parcellist Rasmus A. Nøhr under kartoffelgravning på sin ejendom Bundgarnet 12, Råbylille.

16. *Frederiksdal strand, Sandby sogn, Lålands Nørre herred, Storstrøms amt*
Abbasiderne

Al-Mahdi (158-69 e.H., 775-85 e.Kr.) Bagdad 158 e.H., 774 e.Kr. 2.21 g (17), defekt og itu.

F.P. 2306. Fundet 1951 af en skolepige under badning ved Frederiksdal strand. Mønten var hel, da den blev fundet, men pigens far kom til at trykke den istykker. Indsendt af lektor Marius Hansen, Nakskov.

17. *Mysselhøj gård, Gl. Lejre Allerslev sogn, Voldborg herred, Københavns amt*

Abbasiderne

Harun al-Rashid (170-93 e.H., 786-809 e.Kr.), al-Muhammadiyah? 181? e.H., 797 e.Kr.? 2.16 g, perforeret (18).

F.P. 4103. Fundet 1981 under Roskilde Museums udgravninger ved Mysselhøj gård i et grubehus fra vikingetiden.

18. *Halsted-Avnede centralskole, Nakskov, Storstrøms amt*
Abbasiderne

Harun al-Rashid (170-93 e.H., 786-809 e.Kr.), Balck 186 e.H. 802 e.Kr. Cf. Ø 380. 2.57 g (19), perforeret.

F.P. 2968. Fundet 1961 af skoleinspektør E. Birkebæk ved siden af centralskolen.

19. *Eggen omkring Tissø, Ars herred, Vestsjællands amt*
3 arabiske dirhemer fra abbasidedynastiet.

○ 1. Al Mahdi (158-69 e.H., 775-85 e.Kr.), Bagdad? 162 e.H., 779 e.Kr. Cf. Ø 258. F.P. 3366.

2. Al Amin (193-98 e.H., 809-13 e.Kr.) Balkh 194 e.H., 810 e.Kr. Cf. Ø 394. 1.45 g, fragment, F.P. 3644.

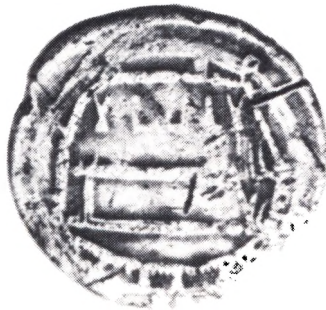
3. Al Mamun (198-218 e.H., 813-33 e.Kr.) møntsted og dato mangler. Cf. Ø 430 (Herat 206 e.H., 820 e.Kr.). 1.57 g, fragment F.P. 3644. Fundet 1976 (nr. 1) og 1980 (nr. 2-3) under udgravninger foretaget af Na-

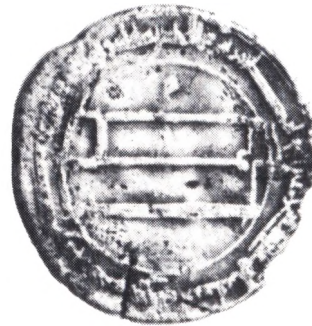
23.6

23.7

3

Tavle 4. 1:1. (3: ca. 1½:1).

tionalmuseets 1. afd. På området fandtes desuden et vikingetidssmykke eller remseslag.

20. »Skuldevig«, Lynæs, Thorup sogn, Strø herred, Frederiksborg amt

Tahiriderne?

Tahir I? (207-07 e.H., 820-22 e.Kr.), møntsted mangler, præget 208 e.H., 823 e.Kr., posthum ud-møntning? (20), 1.11 g, halv.

F.P. 4175. Fundet 1977 under udgravninger foretaget af Nationalmuseets II afd. i »Skuldevig«, Lynæs, hvor der fandtes en sæsonbosættelse fra vikingetid.

21. Vester Egesborg, Hammer herred, Storstrøms amt
Samaniderne

Nasr ibn Ahmed (301-31 e.H., 913-42 e.Kr.), møntsted mangler 32x e.H. 933-40 e.Kr. 1.04 g., fragment (21).

F.P. 2821. Fundet 1963 af dyrlæge B. Fugl, Lov, på et sandet bakkedrag ud mod Dybsø fjord syd for Vester Egesborg. Sammen med mønten fandtes en ten eller varevægt. En inspektion af stedet foretaget af overinspektør H. Nordling Christensen resulterede i fund af keramikskår.

Bornholm

○ 22. »Poulsker« Sønder herred, Bornholms amt
Abbasiderne

Al Mahdi (158-69 e.H., 775-85 e.Kr.), Bagdad 165

e.H., 781 e.Kr. Hybrid prægning, fs. cf. Ø 268; bs. Cf. Ø 252 B (Bashra 160-62). 2.59 g, stærkt slidt og korroderet (22).

F.P. 4176. Mønten har indtil 1981 været opbevaret på Fyns Stiftsmuseum med betegnelsen »Fundet 1838 i Poulsker, Bornholm«. Til samme fund hører en romersk denar, 1 dansk, 2 engelske og 4 tyske middelaldermønter. Cf. Bjørn Poulsen, Et bornholmsk vikingetidsmøntfund, *NNUM 1981* p. 7-11.

23. »Bornholm«

7 arabiske dirhemer 1 fra abbasidedynastiet og 6 fra samanidedynastiet (23).

Abbasiderne

1. Al-Mansur (137-58 e.H., 754-75 e.Kr.), Bagdad 155 e.H., 771 e.Kr. Cf. Ø 218. 2.92 g, øsken.

Samaniderne

2. Ismail ibn Ahmed (279-95 e.H., 892-908 e.Kr.), kalif al-Mutadid, al-Shash 289 e.H., 901 e.Kr. Cf. Ø 798. 2.88 g, perforeret.

3. Ismail ibn Ahmed, kalif al-Muqtafi, Nishabur 294 e.H., 906-07 e.Kr. Cf. Ø 840 e. 2.93 g, øsken.

4. Ahmed ibn Ismail (295-301 e.H., 908-13 e.Kr.), kalif al-Muqtadir, al-Shash 299 e.H., 911 e.Kr. Cf. Ø 880 f. 2.93 g, perforeret.

5. Ahmed ibn Ismail, kalif al-Muqtadir, Enderahbad 299 e.H. Cf. Ø 871 f. 2.78 g, perforeret.

6. Ahmed ibn Ismail, kalif al Muqtadir, Samarkand 29x e.H., 908-12 e.Kr. 3.03 g, perforeret.

7. Nasr ibn Ahmed (301-31 e.H., 913-42 E.Kr.), kalif al-Muqtadir, al-Shash 3xx e.H., (913-42 e.Kr.) 2.64 g, perforeret.

F.P. 1916. Mønterne er forevist af Nationalmuseets 1. afd. i 1952. De erhvervedes tillige med nogle sølvsa-ger i 1928 fra museet i Strahlsund med oplysningen: »Fund von Bornholm an 1 Stelle gefunden«.

Efterslæt

24. Rebild, Skørping sogn, Helligum herred, Nordjyllands amt Samaniderne, dirhem, fragment, 2.42 g, sammenrullet til et rør (24). F.P. 4215. Fundet 1971 i Rebild som del af en større brudsølvskat. Cf. *Danefø*, Nationalmuseet, 1980 nr. 70.

Forkortelser mm.

○	= mønten er ikke illustreret.
FSM	Fyns Stiftsmuseum.
Göbl,	<i>Sasanidische Numismatik</i> , Braunschweig 1968.
Skovmand,	Roar Skovmand, De danske Skattefund fra Vikingetiden og den ældste Middelalder indtil omkring 1150. <i>Årbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie</i> 1942.
Tornberg	C. J. Tornberg, <i>Numi cufici Regii Numophylacii Holmiensis</i> , Upsala 1848.
Ø, Østrup	J. Østrup, <i>Catalogue des monnaies arabes et turques</i> , København 1938.

Noter

1. Cf. Kirsten Bendixen, Møntcirkulation i Danmark fra Vikingetid til Valdemarssønner, *Årbøger for Nordisk Oldkyndighed og Historie* 1978 p. 164.
2. Cf. Georg Galster *NNÁ* 1942 p. 228.
3. Cf. Georg Galster *NNÁ* 1950 p. 165.
4. For hjælp ved bestemmelsen takkes Bengt Hovén, Stockholm.
5. Nationalmuseets 1. afd. inv. nr. C 5849-52. Bestemt af Georg Galster 1952.
6. Georg Galster *NNÁ* 1940 p. 160 f. Brita Malmer, *Nordiska Mynt före år 1000*, *Acta Archaeologica Lundensia Series in 8°* no. 4, Lund 1966 s. 265, fund 24. Skovmand p. 60, nr. 9 a.
7. Ålborg Historiske Museum. Numrene i parentes er museets udgravningsnumre. Nr. 2-5 er bestemt af Helen Brown, Oxford, efter fotografi. Cf. Georg Galster *NNÁ* 1955 p. 157. Thorkild Ramskou, *Lindholm Høje. Gravpladsen*, Det kgl. nordiske Oldskriftselskab, Kbh. 1976 p. 74.
8. Cf. note 4.

9. Cf. Georg Galster *NNÅ* 1955 p. 157. Møntstedet er siden ombe-
stemt af Bengt Hovén.
10. Møntergården. Cf. Georg Galster, Møntfundet fra Hågerup,
NNÅ 1944, p. 156 nr. 816.
11. Langelands Museum.
12. Cf. Anne Kromann, Recent Roman Coin Finds from Denmark,
NNÅ 1983 (i trykken).
13. Langelands Museum, afbildet i *Meddelelser fra Langelands Museum*
1976 p. 194.
14. Cf. note 4.
15. Cf. Anne Kromann, op.cit. note 12.
16. Cf. note 4.
17. Bestemt af Georg Galster i 1951.
18. Cf. note 4.
19. Bestemt af Georg Galster i 1961.
20. Cf. Niels-Knud Liebgott, Bopladsen ved Skuldevig, *Nationalmu-
seets Arbejdsmark* 1977 p. 177 f. Mønten er bestemt af Helen
Brown efter fotografi. Hun henviser til postume udmøntninger
fra andre år omtalt af E. v. Zambaur, *Numismatische Zeitschrift*
XXXVII 1905 p. 140.
21. Bestemt af Georg Galster i 1963.
22. Møntergården Odense. Mønten er bestemt af Helen Brown ef-
ter fotografi. Afbildet i *NNUM* 1981 p. 11.
23. Cf. Georg Galster, Vikingetids Møntfund fra Bornholm *NNÅ*
1977-78 p. 31 f.
24. Nationalmuseets 1. afd. inv. nr. 1-129/71 og 5-21/76.

Forkortelser

- NNUM Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad.
 NNÅ Nordisk Numismatisk Årsskrift.